

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

نگرشی در وضعیت اطلاع رسانی ایران و چند کشور دیگر

بخش سوم

توصیه‌های سازمانهای بین‌المللی

در باب اهداف و وظایف نظامهای ملی اطلاع رسانی

بسمه تعالی

مقدمه

نشر این انداک رایگان
www.irandoc.ac.ir

نشریه حاضر، آخرین بخش از طرح "نگرشی در وضعیت اطلاع رسانی ایران و چند کشور دیگر" میباشد. قسمت اول این بخش شامل مطالعه و بررسی رهنمودها و توصیه‌هایی است که توسط سازمانهای بین‌المللی، به‌ویژه در امور اطلاع رسانی برای کمک به همه کشورهای جهان در تعیین و تدوین خط‌مشی و سیاست علمی اطلاعاتی عرضه گردیده است. در این قسمت کوشش شده است نکات مهم و اساسی این رهنمودها استخراج و در قالب گزارشی ارائه گردد تا بتوان از آن میان توصیه‌هایی را که با اهداف دائمی اطلاع رسانی ایران متناسب هستند، انتخاب نمود. شماری از این توصیه‌ها بصورت گزارشی کوتاه تحت عنوان "اهداف مرکز ملی اطلاع رسانی در ایران" در قسمت دوم این بخش آمده است که در واقع پیشنهادی برخطوط اصلی و کلی کار چنین مرکزی میباشد.

مرکز اسناد و مدارک علمی

بررسی توصیه های سازمانهای بین المللی درباره

اهداف و وظائف نظامهای اطلاع رسانی

امروزه بشر با پیشرفت سریع علوم و فنون و پژوهشهای گوناگون در نقاط مختلف جهان روبرواست نتایج این تحقیقات بطرزی روزافزون و به صورتهای مختلف انتشار می نمایند. در حال حاضر میزان اطلاعات و انتشارات علمی به حدی رسیده است که هیچ محقق و دانشمندی نمیتواند حتی از یک درصد از اطلاعات تخصصی مورد نیاز خود، که در جهان تولید میگردد مطلع شود یا بآن دسترسی پیدا کند. یکی از تحقیقات نشان میدهد که تعداد مجلات علمی هر پانزده سال و تعداد محققین هر بیست سال دو برابر میشود در صورتیکه جمعیت دنیا هر پنجاه سال دو برابر میگردد. بررسی دیگری نشان میدهد که تعداد مجله های علمی سراسر دنیا در سال ۱۸۰۰ میلادی صد عنوان و در سالهای بین ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۰ به صد هزار عنوان و امروزه این رقم بالغ بر دویست هزار عنوان میباشد.^۱

1- Derek J. deSolla Price, Little Science, Big Science (New York, London, Columbia University Press, 1963) P. 6-9.

حجم انتشارات علمی آنقدر افزایش یافته که متخصصان آنرا " انفجار اطلاعات " نامیده اند . براساس یکی دیگر از تحقیقات ، پژوهشگران علوم طبیعی یک سوم عمر فعالیت خود را صرف پی گیری و مطالعه کارهای پژوهشگران این زمینه مینمایند ولی علیرغم صرف این وقت نمیتوانند با سرعت جریان اطلاعات علمی همگامی نمایند و موفق به مطالعه انتشارات در رشته خود گردند . یکی از محققین میگوید حجم مواد اطلاعاتی آنقدر عظیم شده که گاه کشف دوباره یک پدیده به مراتب آسانتر از کسب اطلاع درباره همان کشف از طریق منابع و نوشته هاست .^(۱)

افزایش سریع اطلاعات در دنیا مشکلات بسیار را در راه اشاعه اطلاعات بوجود آورده است . هزینه دوباره کارهای تحقیقی در جهان برابر است با ده درصد پولی که سالیانه صرف امور تحقیقی و پژوهشی میشود . در انگلستان

1- J.D. Bernal, Science in History (London:Watts, 1954), quoted in A.T.Mikhailov and R.S. Gilyarevskii, An Introductory Course on Informatics/Documentation (the Hague, Netherlands: international Federation For Documentation, 1971), P. 12.

هزارود ویست بانک اطلاعات علمی با استفاده از نظام های خود کار بطور رسمی ثبت شده اند که اکثرا " بصورت بین المللی مورد استفاده و بهره برداری کشورهای مختلف قرار میگیرند . منابع اولیه بانکهای اطلاعاتی را نشریات ادواری ، کتابها ، گزارش کنفرانسها ، گزارشهای ویژه تخصصی و فنی تشکیل میدهند . بعنوان مثال میتوان تعداد بانکهای اطلاعاتی کتابشناسی را در رشته های عمومی ۵۴ ، کشاورزی ۴۵ ، شیمی ۴۲ ، محیط زیست ۴۱ ، مدیریت ۴۰ ، پزشکی ۳۵ ، ماشین سازی ۲۵ و الکترونیک ۲۴ ، ذکر نمود . از بانکهایی که بیش از سایرین مورد بهره برداری بین المللی قرار میگیرند میتوان CAS در شیمی ، COMPENDEX در مهندسی ، BIOSIS در علوم زیستی ، MEDLARS در پزشکی ، INSPEC در الکترونیک ، NTIS در تحقیق و توسعه و AGRIS در کشاورزی را نام برد . رشد افزایش مدارك در هيك ازبانكهای اطلاعاتی بین مدتايك ميليون مدارك در سال تخمین زده میشود .^{۱)}

1- International Seminar on Methods and Techniques for Automation of Information Services, Op. cit. P. 9:

نیازهای روزافزون به خدمات اطلاع رسانی و مشکلاتی که در راه انجام این خدمات وجود داشته و دارد منجر به تلاش‌هایی در سطح بین‌المللی گشته است بطوریکه از سال ۱۹۶۱ برنامه‌ئی تحت عنوان یونیسیست UNISIST توسط یونسکو به اجرا گذاشته شد که هدفش ایجاد تسهیلات برای نظام‌بخشیدن به وضع اطلاع‌رسانی در سطح ملی، مبادله اطلاعات علمی و فنی در سطح بین‌المللی و هماهنگ نمودن سیستم‌های موجود گردآوری، ذخیره، بازیابی و اشاعه اطلاعات میباشد. با تأکید بر این امر که مراکز خدمات و داده‌های اطلاعاتی از عوامل بسیار مهم و اساسی در پیشرفت تحقیقات، برنامه‌ریزی و انتقال تکنولوژی هستند و از آنجا که این عوامل سهم عمده‌ای در توسعه و پیشرفت کشور دارند، شایسته است که دولت به ایجاد و توسعه یک نظام اطلاعات علمی در سطح کشور توجه کافی مبذول دارد. برای فراهم آوردن زمینه لازم و بهارچوب مناسب این امر، طبق پیشنهاد یونسکو باید موارد زیر مطالعه و بررسی شود:

۱- تحلیل نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان، با در نظر گرفتن استفاده‌کنندگان بالفعل و بالقوه حال و آینده و طبقه‌بندی آنها بر اساس تخصص و مهارت‌هایشان

۲- تحلیل موقعیت کنونی خدمات اطلاعاتی و عملکرد آنها

۳- طرح اساسی نظام اطلاعاتی ، وظایف ، تشکیلات و ساخت و اجزای اصلی آن

(کتابخانه های تخصصی و مراکز اسناد)

۴- طرح کارکنان : تعداد کارکنان مورد نیاز نظام اطلاعاتی ، برآورد رشد سالانه

آن و ارائه طرحهای آموزشی مناسب برای تربیت متخصصان لازم

۵- طرح جنبه های اساسی شیوه های اطلاعاتی ، روشها و تکنولوژی مورد نیاز ،

تعیین احتیاجات بخشهای مختلف نظام و سازگار نمودن روش و تکنولوژی در نظام

۶- بودجه

۷- همکاری های بین المللی و ارتباط با سایر مراکز مدارک خارجی بمنظور استقرار مبادله

۸- منظم تجربه ها و اختراعات و بازه کارها *

البتة چنین طرحی باید بر اساس اولویت ها ، برنامه های اقتصادی کشورهای

روشنه رشد پایه گذاری شود . این اولویتهای عوامل عدده اصلی تعیین زمینه های

فعالیت نظام اطلاعاتی میباشد . وظایف و نقش دولت در ایجاد نظام اطلاعاتی

کاراکسیرالای" مورد تاکید برنامه یونسکو قرار گرفته است . این وظایف و مسئولیتها :

که بیشتر مربوط به مسائل مدیریت، برنامه ریزی و هماهنگی است بایستی از طریق ایجاد يك سیاست اطلاعات علمی به روشنی مشخص گردند. از آنجا که کشورهای مختلف در برخورد با مسائل مربوط به هدفهای سیاست اطلاعات علمی احتیاج به رهنمودهایی دارند. برنامه یونیسیست صورتی از پیشنهادهای اساسی راپیرامون این هدفها، که در واقع برپایه وظایف کانونهای ملی^۱ استوار است تهیه نموده و توصیه کرده است که این پیشنهادات توسط کانون ملی با دقت مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد تا با توجه به نیازها و امکانات، پیشنهاداتی که قابل اجرا به نظر میرسند در يك زمان پیگیری شوند. البته تعیین اولویت برای اجرای این پیشنهادات وابستگی به نیاز هر کشور دارد بنابراین وظایف اولیه هدفهای يك کانون ملی الزاماً "در کشورهای مختلف متفاوت خواهد بود"، ولی علی الاصول در بیشتر موارد، هدفها و وظایفی که این کانون برعهده خواهد داشت

۱- یونسکو، یونیسیست • سیاست اطلاعاتی در خدمت رشد و توسعه؛ وظایف و مسئولیتهای ملی و بین المللی • ترجمه سیمین بردبار، تهران: مرکز مدارك علمی، موسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی، ۱۳۵۹، ص: ۲۷-۳۳.

سه نوع فعالیت :

انتیشر ، حمایت مالی و تبلیغاتی را انبار می‌شود .

توصیه های یونیسیست در باب هدفهای سیاست اطلاعات علمی در ارتباط با موارد

هفتگانه زیر است :

۱- ارتباطهای اولیه ، کتابخانه های علمی و ترجمه ها

الف- ارتباطهای اولیه

نتایج پژوهشهای علمی باید بطور رسمی منتشر شده و یا بنحود یگرو یا سرعت

متناسب در دسترس همگان قرار گیرد . به این منظور بایستی به نکاتی از قبیل تامین

کانالهای برای انتشار نتایج تحقیقات ، تامین منابع مالی برای ایجاد این کانالها ،

کیفیت انتشارات و برخورداری از اجزاء و نوشته ها استاندارد ها و کسب تجربیات در

زمینه شیوه های جدید نشر و تولید توجه کافی مبذول گردد . باید سیاستی اتخاذ

گردد که هر سازمان پژوهشی پس از انجام يك پروژه توسعه یا تحقیق ، گزارش

مربوط بدان را برای استفاده عموم انتشار دهد ، و نیز ترتیبی داده شود که کتابخانه

ملی یا سازمان دیگری مسئولیت گردآوری ، تجزیه و تحلیل و به امانت سپردن این

گزارشها و منابع خام دیگر از قبیل دانشنامه های

دکتری، شرح مذاکرات کنفرانسها و گرد همایی هارا تهیه دارشود. در این میان و تألیف کانون ملی، بررسی نقش هریک از سازمانهای دست اندرکار و ارتباط با فعالیتهای فقهی و کوشش در برقراری همکاری بین آنهاست.

ب- کتابخانه های علمی

ایجاد مجموعه ای از بهترین منابع علمی در سطح ملی و آماده سازی آنها حتی در صورت لزوم با بهره گیری از تکنولوژی جدید برای استفاده مطلوب و گسترش همکاری کتابخانه های داخلی با کتابخانه های دیگر کشورها، در زمره هدفهای سیاست علمی اطلاعات علمی محسوب میشود. اقداماتی که در جهت تحقق این هدف مؤثرند عبارتند از:

— تهیه فهرست موجودی کتابخانه ها مشتمل بر فهرست مشترک
پیاپی های علمی و فهرست کتابهای موجود کتابخانه های علمی
و فنی کشور.

— تشویق کتابخانه ها به رفع نواقص مجموعه های خود.

— تشریح مساعی در خرید و اشتراك مجلات

— استفاده از تمام کارآیی امانت بین کتابخانه ها

— کوشش در جهت همکاری با کشورهای همسایه به منظور گسترش اصل

امانت بین کتابخانه ها •

— ترغیب مسئولین کتابخانه ها به مطالعه و استفاده از روشهای نوین

و کارآیی مدیریت کتابخانه های علمی

ج — ترجمه ها

مساله دیگری که در سیاست ملی اطلاعات علمی باید مورد توجه قرار

گیرد ، مساله زبان درمبادله و انتقال اطلاعات علمی است • اقداماتی که

در جهت رفع این مشکل میتواند انجام گیرد عبارتند از :

— ایجاد امکانات دسترسی به ترجمه های مناسب از طریق تهیه و انتشار

فهرست ترجمه های انجام شده در داخل کشور و مبادله ترجمه با

کشورهای مختلف

— تشکیل مرکز ملی ترجمه برای تهیه ~~توجه~~ و مصرفی ترجمه های موجود

در سطح ملی و برقرار کردن ارتباط با سازمانهای خارجی و بین المللی

ترجمه

— شناسائی مترجمان در کلیه رشته های علمی برای تمام زبانهای که

از نظر علمی حائز اهمیت میباشند

— تشویق استفاده کنندگان به کار ترجمه با ایجاد دوره های زبان

آموزی •

۲- نامها و خدمات ثانویه

الف- نشریات پکیده و نمایه

با توجه به اهمیت و نقش نشریات پکیده و نمایه در اشاعه اطلاعات علمی

و وظیفه کانون ملی هر کشور است که استفاده از این نشریات را چه برای

شناساندن کوششهای تازه علمی و چه برای جستجوهای کتابشناسی

گذشته نگر رواج دهد • بدین منظور لازم است کوشش شود تا نشریات علمی

کشور توسط یکی از نشریات بین المللی پکیده و نمایه یا نشریات پکیده و نمایه

در سطح ملی و یا توسط هر دو گروه مصرفی شود ، نیاز به انتشار پکیده نامها

و نمایه نامه ها به زبان ملی در زمینه های خاصی از علوم و تکنولوژی مورد بررسی

قرار گرفته و در صورت ضرورت ترتیب انتشار آنها داده شود ، با استفاده از بانکهای

اطلاعاتی موجود در دنیا تجربیاتی پیرامون محاسن و معایب این نظامها کسب گردد و از دیدگاه نیازها و مصالح ملی ارزشیابی شود. علاوه بر این لازمست اقداماتی در جهت تربیت نیروی متخصص داخلی، کمک به کتابخانه ها و مراکز اسناد برای پی بردن به نحوه فعالیت خویش در آینده که احتمالات مستلزم استفاده از نظامهای ماشینی و غیر ماشینی در کنار یکدیگر است و شناساندن نقش آنان بعنوان رابطی بین نظامهای ماشینی و استفاده کنندگان، بهبود نظامهای موجود و طرح نظامهای جدید کامپیوتری انجام گرفته و اطلاعات لازم در مورد نحوه مدیریت نظامهای ماشینی و توزیع و تفویض مسئولیتها و حل مسائل فنی در زمینه اداره بانکهای اطلاعاتی کسب گردد.

ب- تجزیه و تحلیل اطلاعات و گردآوری داده ها

افزایش سریع میزان نوشته های علمی، نیاز به مرجع هایی که اطلاعات این نوشته ها را گردآوری، ارزشیابی و تجزیه و تحلیل کنند آشکارتر ساخته است. با توجه به ارزش زیاد اینگونه خدمات، لازم است که قانون ملی کوششهای زیر را بعمل آورد:

— شناخت گروه‌هایی که به ایجاد مراکز تجزیه و تحلیل اطلاعات

معاونت هستند *

— تعیین اهمیت و اولویت رشته‌های مختلف علمی و فنی و آگاه‌سازی

از فعالیتهای مشابه در کشورهای دیگر

— ترتیب دادن کمک‌های مالی برای حمایت از طرح‌های با ارزش

— فراهم آوردن امکانات استفاده از نتیجه کار مراکز ملی در سطح

بین‌المللی و به عکس تشویق مراکز ملی به استفاده از خدمات مراکز

مشابه در سایر کشورها و مراکز بین‌المللی

— کنترل مداوم کیفیت کار

ج — کانونهای تخصصی

در کشورهای کوچک ممکن است همه مسئولیتهای سیاست‌اطلاعات

علمی و فنی بردوش يك سازمان گذاشته شود ، ولی اساساً " به‌تراست و تأییدی

که جنبه کلی دارند به عهده يك سازمان مرکزی باشد و سازمانهایی که در —

زمینه‌های تخصصی فعالیت دارند تشویق شوند تا مسئولیت اطلاعات در زمینه

مربوط به خود را برعهده گیرند • در این صورت قانون ملی موافق است که وظایف
رابین سازمانها تقسیم نموده و هماهنگی لازم رابین آنها بوجود آورد • این
وظایف عبارتند از :

— توجه به مجامع علمی بمنظور بررسی علاقه های بالقوه آنان جهت
تعیین نیازهای استفاده کنندگان •

— شناخت بیشتر روند ارتباطات علمی

— ایجاد خدمات ارزشمند اطلاعاتی برای کمک به دانشمندان شاغل

و مشارکت دادن این مجامع در توسعه ، بهبود و اجرای خدمات

توین اطلاعاتی

— تعیین رشته های عمده کاربردی اطلاعات که نیاز به ایجاد قانون

تخصصی اطلاعات دارند •

— کمک به سازمانهای دولتی برای تعیین و تدوین خط مشی قانون

تخصصیشان و اتخاذ شیوه های مناسب کار و فراهم آوردن تسهیلات

و تخصصهای لازم .

— ایجاد هماهنگی بین خدمات و فعالیت‌های این کانون های تخصصی •

آ- نیازها و کمبود های خدمات اطلاع رسانی ملی

آگاهی از نیازهای اطلاعاتی لازم تصمیم گیری صحیح برای ایجاد یک سیستم بود سازمان های اطلاعاتی است • هدف سیاست اطلاعات علمی اینست که نیازهای استفاده کنندگان اطلاعات راه موافق مورد بررسی قرار دهد و ترتیبی اتخاذ نماید که منابع لازم برای مطالعه و تعیین عادات و نیازهای استفاده کنندگان فراهم باشد و نتایج این مطالعات بنحویسی به کار گرفته شود • بدین منظور لازم است که علاوه بر انجام بررسی در زمینه نیازهای استفاده کنندگان اطلاعات ایجاد گردد • منابع کافی برای مطالعه در اختیار علاقه مندان قرار گیرد و کمکی لازم برای حل مسائل مربوط به روش شناسی فراهم شود با اطمینان به اینکه مطالعات انجام شده نیازهای اطلاعاتی زمینه های مختلف از جمله اقتصادی ، اجتماعی ، کاربردی و علمی را برآورده میسازد •

وظایف دیگر کانون ملی ، شناسایی کمبود های اساسی است که باید با

ایجاد سازمان‌های جدید و یا با گسترش و بهبود سازمان‌های موجود جبران شود •
بدین منظور لازم است که امکان استفاده از مشاوره علمی و فنی فراهم شود و
میزان گسترش آتی سازمان‌های اطلاعاتی موجود برای پاسخگویی به نیاز
زمینه‌های مزبور تعیین گردد • خلاصه‌ای که در خدمات سازمان‌های اطلاعات
علمی خامه سازمان‌هایی که در خدمت تصمیم‌گیرندگان و سیاست‌گذاران
بخش‌های مختلف دولتی، صنعتی و غیره هستند پر شود و کوشش شود تا
کمبودهای کلی دیگر با اقدامات زیر مرتفع گردد :

- گردآوری و اعلام آثار علمی که بصورت معمول منتشر نشده اند •
- گسترش مجموعه‌های موجود بوسیله استقرار امانت بین کتابخانه‌ها
- فراهم آوردن خدمات ترجمه
- تهیه راهنمای پروژه‌های تحقیقاتی در زمینه علوم و فنون
- انجام خدمات ارجاعی از طریق گردآوری و نگهداری فهرست ملی منابع
اطلاعاتی و همچنین ارجاع پرسش‌های دریافتی به سازمان‌های ذیصلاح
- تدارک امکانات لازم برای ارائه خدمات حرفه‌ای به متخصصان علوم

اطلاعات *

ایجاد شبکه های انتقال اطلاعات

هدف این شبکه امکانات توسعه شبکه ها در سطح ملی و عنوان سهمی در پیشبرد فعالیتهای یونیسیست ، در سطح منطقه ای و جهانی بوجود آید .
برای حل مسائل و مشکلاتی که در تشکیل و استفاده از چنین شبکه های بنابه نیازها و شرایط خاص يك منطقه پدیدار میشود باید تعدادی شبکه انتقال —
اطلاعاتی بصورت تجریمی ایجاد گردد . * کشوری که مایل به ایجاد شبکه تجریمی
است باید :

— يك یا چند پایگاه داده ها و نظام بازیابی اطلاعات را از میان نهالهای
موجود برای آزمایش برگزیند

— محل کار استفاده کنندگان را با ترسیماتهای کافی مجهز کند و در قبضه
خدماتی که ارائه میدهند پس مغرور لازم را به میزان کافی —
از استفاده کنندگان دریافت نماید

— اطلاعات مربوط به هزینه های طرق مختلف دسترسی پیوسته به يك

پایگاه داده ها را منظم " گردآوری و تجزیه و تحلیل نماید •

— همراه با خدمات تجربی امکان خدمات تجارتی را نیز فراهم آورد

— دامنه تجربیات را با همکاری کشورهای همسایه و سازمانهای گـ

خدمات اطلاعاتی عرضه میکنند گسترش دهد

— نتایج تجربیات را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد تا اطلاعات مفیدی

برای طرح ریزی نظامهای پیوسته و شبکه های ملی یا چند ملیتی

آینده و همچنین برای اتخاذ تصمیم در مورد سود مندی روشهای متفاوت

انتقال اطلاعات فراهم آید

— نتایج تجربیات را در فاصله های مناسب منتشر کند و در سایه تجربیات

حاصله ' تشکیل شبکه های رسمی در رشته های مورد نیاز را تشویق

نماید

— مسئولیت هزینه از موسسات و سازمانها را در داخل شبکه به روشنی

و موضوع مشخص نماید

— تدابیر لازم را به منظور پاسخگویی به افزایش روز افزون ارتباطات در —

داخل شبکه های انتقال اطلاعات در سطح ملی و منطقه ای اتخاذ

• نماید

— مرکز مبینی را برای راهنمایی دانه مندان و متخصصان علوم اطلاعات

در باب بهترین روشهای استفاده از شبکه ها بوجود آورد •

ب — تسهیلات فنی

لازمستکه بمنابر آگاهی از پیشرفتهای فنی ، به سازمان یا گروه خاصی

مسئولیت داده شود که منضا " در جریان پیشرفتهای اقرار گیرد و کاربرد آنها

را در نظامهای اطلاعات علمی و شبکه ها تعیین نموده و یافته های خود را به

آگاهی کلیه کسانی که میتوانند از این نتایج بهره گیرند ، برساند • پیش بینی

پیشرفتهای فنی اقدام دیگری است که میتواند در صورت امکان و لزوم انجام

پذیرد ، اما مهمتر از همه اینستکه ترتیبی داده شود تا تسهیلات فنی جدید "

همواره با تخصص لازم ، و در اسرع وقت برای کارهای تجربی یا عملی تهیه گردد •

البته محل استقرار این تسهیلات بایستی تابع مقتضیات ملی یا منطقه ای باشد •

مسئولیت اصلی وظایف فوق به عهده کانون ملی است ولی کانون میتواند

تمام یا بخشی از این وظایف را به سازمانهای دیگر محول نماید. ضمناً هر
کانون ملی باید از خدمات مراکزی که در سداج بین المللی برای گردآوری اطلاعات
یا انجام مشاوره در این زمینه تشکیل میشوند آگاه بوده و استفاده کامل کند.

۵- فعالیت های پشتیبانی

الف- استانداردها

کانون ملی نقش مهمی در کمک به تهیه و اقتباس استانداردهای
بین المللی دارد و این کار را میتواند به وسایل مختلفی از جمله : متقاعد ساختن
مسئولین سازمان استاندارد ملی به تخصیص بودجه کافی برای استاندارد
کردن اطلاعات علمی و فنی و نتیجتاً "مهر ساختن این سازمان در ساخت
استانداردهای بین المللی"، تشویق محققان، طراحان سیستمها و سایر
متخصصان به مشارکت در تهیه استانداردهای ملی یا شرکت در برنامه های
که یونیسفست با همکاری سازمان بین المللی استاندارد اجرا نماید و بالا تر
از همه، هدایت کوششهای ملی در چهارپوب ها هنگی بین المللی به حداقل
رساندن دوباره کاریها و جلوگیری از رقابت در تهیه استانداردها، انجام

د ه د •

کانون ملی همپوین وظيفه دارده استفاده از استاندارد های
بين الملی را از طریق تشويق سازمانهای دولتی به ایجاد مراکز نمونه در کنار
گرفتن نظامهای اطلاعاتی ، ترغيب مسئولین امر به بحث درباره شیوه های
استاندارد کردن ، برانگیختن سازمانها به انجام تجربیات در زمینه ارتباط بین
نظامها با استفاده از این استاندارد ها گسترش دهد و نظریات مفید خود را درباره
پیکونگی افزایش قبول و استفاده از این استاندارد ها به یونی سیست ارائه نماید •
علاوه بر این کانون ملی باید همواره امکان کمک به یونیسیست را از طریق
ت ایجاد مرکزی برای گردآوری و عرضه اطلاعات مربوطه به یکی از استاندارد های
مرتبط با فعالیت های این برنامه ، تاثیر مرکزین الملی اطلاعات نشریات انوار
در فرانسه و مرکزین الملی اطلاعات کتابشناختی در انگلستان ، در دسترس
داشته باشد •

ب. آموزش و کارآموزی

آموزش از فعالیت های بسیار مهم و مؤثر در گارائی مراکز اسناد میباشد و شامل
دو بخش است : تربیت متخصصان علوم اطلاعات و تربیت گروه های مختلف

استفاده کنندگان • در مورد آموزش متخصصان علوم اطلاعات و نیازهای سیاسی -
وجود دارد یکی فراهم آوردن امکان کسب صلاحیتهای اصلی و لازم و دیگری
روزآمد کردن و بهسازی دانش آنها • اقدامات عمده ای که اکنون ملی میتواند
در این خصوص انجام دهد عبارتند از :

— پیش بینی تعداد و نوع متخصصان مورد نیاز آینده

— کوشش در فراهم آوردن تسهیلات کافی برای آموزش پایه ، کارآموزی

و کسب صلاحیتهای لازم با ایجاد دوره هایی در سطح لیسانس

یا تشکیل دوره های فوق لیسانس برای فارغ التحصیلان رشته های

علمی و بازرگانی از این در

— اقدام در جهت امکان واگذاری بورسها و وامهای مطالعاتی

و جلب حمایت ارگانهای بین المللی برای دادن کمکهای مالی به

دانشجویان

— نظارت بر توازن جنبه های علمی و فنی دوره های آموزشی و ترغیب

مستوفین دوره ها به مطالعه تخییرات نیازها و انطباق برنامه ها

با این تغییرات و ~~توسعه~~ مطالعه میزان آموزش لازم برای ~~هر یک~~

از زمینه ها

— تجدید نظر مداوم در تشکیل دوره های بازآموزی

— بررسی مزایای همکاریهای بین المللی در فراهم ساختن دوره های

آموزش رسمی و دوره های کوتاه مدت، پذیرش دانشجویان خارجی

~~محدود~~ دوره های آموزشی داخلی و کمک مالی به دانشجویان داخلی

برای شرکت در دوره های خارج از کشور

— جلب همکاری بین المللی برای کمک به برگزاری دوره های ویژه

متخصصان علوم اطلاعات در داخل کشور یا برای آموزش عملی در استفاد^ه

از ~~تکنولوژی~~ تکنولوژی های بزرگ

— کوشش در جهت بالا بردن موقعیت اقتصادی و اداری متخصصان

علوم اطلاعات و برابری حقوق آنان با متخصصان سایر زمینه ها

— توجه به گسترش مهارت های شغلی با تشویق متخصصان علوم اطلاعات

به مطالعه و مباحثه و همچنین ترغیب تبادل تجربیات با سایر

کشورها •

توافیقی که در ارتباط با تربیت استفاده کنندگان اطلاعات به‌سوده کانون

ملی می‌باشد عبارتند از:

— ترویج آموزش مقدماتی استفاده از منابع موجود، در سطح دانشگاه‌ها

بیشتر از پایان دوره لیسانس یا در آغاز دوره فوق لیسانس برای این

کار لازم است قبلاً "دانشگاه‌ها را به لزوم چنین آموزشی متقاعد

ساخته و پس از موفقیت دوره های آزمایشی به ایجاد دوره های

دائمی پرداخت.

— اطمینان از اینکه نتایج حاصله از مطالعات نیازهای استفاده کنندگان

با خود آنها به بحث گذاشته شده و نظراتشان در مراحل گسترش و

بهبود خدمات موجود یا طرح ریزی خدمات جدید مورد استفاده قرار

می‌گیرد

— فراهم آوردن امکان مشارکت گروه‌های وسیعی از استفاده کنندگان

در هر يك از برنامه های آزمایشی جدید چه بمنظور آموزش استفاده

کنندگان وجه جهت تهیه پس‌خور برای ارزیابی برنامه ها

ج - تحقیق و توسعه در مسائل علوم اطلاعات

هدف از اجرای برنامه های تحقیقاتی در این زمینه ، کمک به سایر

فعالیت‌های اطلاعاتی و حل مسائل و مشکلات ویژه هر کشور است . این

پژوهش‌ها میتواند درباره نیازهای استفاده کنندگان ، مسائل اقتصادی ،

حقوقی و مدیریت توسعه و ارزیابی نظام‌ها و خدمات و نیز جنبه های پایایی

و نظری انتقال ، ذخیره و بازیابی اطلاعات باشد ، در اینجا وظیفه اساسی

کانون ملی اینست که وسیله انجام مطالعات منطقی در موارد فوق را فراهم آورد و

بخاطر رعایت مرغه جوئی از کارها ئیکه در سایر کشورها شده حداکثر استفاده

را بکند و ضمناً " کوشش کند تا تسهیلات تحقیقاتی برای پژوهندگان دیگر کشورها

استفاده از بورس‌ها جهت بازدید علمی محققان شناخته شده و مبادله کارکنان

برای همکاری با گروه‌های تحقیقاتی سایر کشورها فراهم آید .

الف - مسائل اقتصادی ، مالی و قانونی

سیاست قیمت گذاری خدمات اطلاعاتی مساله ایست که هنوز رد دست

بررسی است و نمیتوان رهنمودهای مشخصی برای آن ارائه کرد. مطالعاتی در سطح ملی و منطقه ای انجام گرفته که عوامل لازم در برآورد هزینه های خدمات اطلاعاتی را مشخص نموده است. مطالعات دیگری هم انجام شده که در آنها مسائل عمده و اساسی قابل طرح در سیاست گذاری تعیین گردیده است. در این رهگذر وظیفه عمده ای که قانون ملی بحوره دارد این است که مسائل مربوط به سیاست قیمت گذاری را تحت بررسی و مطالعه منظم و پیوسته قرار داده و در مطالعاتی که با همکاری یونیسیست یا برنامه های مشترک دیگر انجام میشود مشارکت نماید. ضمناً "از اتخاذ يك روش هماهنگی انديشاف پذيرومتعارف در قيمت گذاری پشتیبانی کند."

در حال حاضر مطالعات ملی باید بیشتر روی مسائلی نظیر هماهنگی سیاست قیمت گذاری خدمات مختلف اطلاعاتی در سطح ملی، مقایسه سیاست قیمت گذاری ملی با سایر کشورها خاصه کشورهای هم سطح از نظر توسعه علوم و فنون، مسائل قیمت گذاری خدمات متفاوت يك بانک اطلاعاتی و مسائل قیمت گذاری خدمات جدید به در مرحله آزمایشی و چه در مرحله عملیاتی متمرکز

گردد •

در ارتقاء با مسائل مالی، قانون ملی مسئولیت دوگانه ای به وجود داده دارد • باید ترتیبی ده د تا سازمانهای ذینفع اولاً " با عنایت از اهمیت خدمات اطلاعاتی، بودجه لازم را دریافت نمایند و ثانیاً " در توزیع منابع و ایجاد توازن بایکدیگر همکاری کنند • اهمیت خدمات اطلاعاتی با توجه به نیاز پژوهندگان به پرمیزاد و باره کاری غیر لازم و جلوگیری از اتلاف وقت و نیرو، نیاز تولید کنندگان و کارکنان منابع به اطلاعات تازه و روزآمد و نیاز سیاستگذاران به اطلاعات علمی درباره مسائل عمومی تأثیر بهداشت و محیط زیست محرز و آشکار میگردد • ایجاد توان در توزیع منابع شامل دو وظیفه بسیار مشکلسازی است یکسری تعیین اینکه متاوراز توازن چیست و دیگری متقاعد ساختن سازمانها به رعایت آن • در این زمینه لازم است اقداماتی در جهت بررسی وضع کنونی توزیع منابع و گاستیها، تعیین اولویتهاد در تخصیص اعتبارات، اتخاذ تصمیمات لازم در تعیین سیاستها، تأمین اعتبارات لازم برای اولویتهای و بالاخره هدایت پیشرفتهای سری توازن مطلوب و انجام مطالعات دوره ای

در باره اولویتها صورت گیرد • در اجرای این هدفها ، قانون ملی باید بین دستگاه های دولتی ، انجمنهای علمی وتشکیلات اطلاعات علمی بتدریج روحیه همکاری ایجاد کند و در این راه از روش هماهنگی رسمی وغیررسمی هر دو استفاده نماید •

در مورد مسائل قانونی واداری هدف اینستکه شوق مطالعه در زمینه محدودیت های قانونی واداری در امر دستیابی به اطلاعات ایجاد گردد • اقدام در جهت رفع این محدودیتها ترغیب گردد • پاره ای از این محدودیتها مانند مساله حق مؤلف را در سطح بین المللی بهتر میتوان بررسی و پاره جوئی نمود اما محدودیت های دیگری نظیر طبقه بندی های ویژه و مالکیت صنعتی را باید در سطح ملی از میان برداشت •

۷- کمک به کشورهای در حال توسعه

از آنجا که سازمانهای متعددی سرزمینه مسائل علوم اطلاعات کمک های مالی تسهیلات و کارشناسی در اختیار کشورهای در حال رشد میگذارد ، شایسته است که همه در کشورهای توسعه یافته و به در کشورهای در حال رشد

نهایت هماهنگی در مورد این کمک‌ها بوجود آید • قانون ملی میتواند از طرق —

مختلف در این راه موثر باشد •

در کشورهای توسعه یافته قانون ملی میتواند در تخصیص بخش قابل

توجهی از اعتبارات علمی که صرف کمک به کشورهای در حال رشد میشود به

اطلاعات علمی و فعالیت‌های مختلف اطلاعاتی کمک نماید ، همچنین مشغول

اتخاذ يك سياست ملی در زمینه اطلاعات علمی برای کمک به کشورهای دیگر

یا مناطق مختلف باشد خاصه در زمینه هائیکه از تجربه ویا کار علمی تویتتر

است • ضمناً " بین برنامه کمک‌های خارجی خود و سایر کشورها ، بنیادهای

خیریه و برنامه عمرانی ملی متحد هماهنگی لازم را بوجود آورد و فعالیت‌های علمی

را که بشمار کمک به کشورهای خارجی در سطح ملی انجام میگردد منضمات^۷ هماهنگ

ساخته با تمرکز دانش حاصله از تجارب و تسهیلات در يك یا دو سازمان تاثیر

کتابخانه ملی ، مرکز ملی اطلاع رسانی و یا خود قانون ملی ، موجب سهولت هماهنگی

شود •

قانون ملی کشورهای در حال رشد و تالیفه دارد نیازهای ویژه سازمانهای

اطلاعاتی بیه کتکهای خارجی را بدقت بررسی و به سازمانها و نهادهای مربوطه
 نیازها در قالب یک برنامه متعادل و متعادل که حاوی درخواستهای کوتاه مدت و بلندمدت
 مدت و نیازهای تعیین شده است باید یک گزارشات تهیه کرد. همچنین
 برنامه ای میتواند اسامی و رهیافتی حساب شده به سازمانهای کمک دهنده باشد.
 لازم به توضیح است که در انجام درخواستها و فوق و به طور کلی در سازمان دادن به
 نظام اطلاعات علمی و فنی و اقتصادی و تقویت سازمانهای وابسته بدان بسیار
 حیاتی اهمیت است. بنابراین هر اندازه دولت در تمام اوقات، فعالیتها و
 اطلاعات را در ارتباط و سرپرستی نماید و از طریق سازمانهای اجرایی خود سطح خدمات
 اطلاعات علمی و فنی که در برابر بردود رهکارهای بین المللی حرکت نماید. آمادگی
 بیشتر و توسعه کشور را تندتر کرده است.

از دیگر توصیه های مهم و قابل توجه سازمانهای بین المللی در سازماندهی

اطلاعات، تشکیل مرکز / مراکز ملی اطلاع رسانی است.^۱

از تعداد مراکز ملی اطلاع رسانی در همه کشورها یکسان نیست. در بعضی از کشورها
 فقط یک مرکز اطلاع رسانی وجود دارد و در بعضی دیگر بنا به مقتضیات و نیازها و زیرساخت
 از زمینه های علمی و فنی و فنی یک مرکز را می توان برگزیده است.

بر اساس توصیه های یونسکو، جامعه به کشورهای در حال رشد، چنین مرکزی عرضه دارد

وظایف زیر میباشد:

۱- فراهم آوردن و عرضه اطلاعات به کسب، صنعت و توجیه مردم زمینه دکوانتاسیون

و اطلاع رسانی آگاهانه، برنامه ریزی، هماهنگی و مهارت برداشتم اطلاعات

ملی و تربیت متخصصان و همکاریهای بین المللی ایجاد کتابخانه تخصصی

۲- فراهم آوردن و عرضه اطلاعات: مجموعه اولیه و اساسی مرکزی اطلاع رسانی را باید

انواع و اشکال مدارش که از جمله: نشریات، نشریات ملی و علمی و کشور و روزی میباشد

از قبیل: کتب، روزنامه ها، نشریات ادواری، بولتنها، گزارشات پژوهشی، نشریات

صولتی، مجموعه قوانین و مقررات، گزارشات پروژه ها، محصولات اختراعات ثبت شده،

استاندارد ها، آثار، گزارشات نشریات و ادواری کتابی مانند فیلم، نوار، تصویربرداری

میکروفیلم، اسلاید و غیره) تشکیل میدهد. در این مرحله باید نیازهای اطلاعاتی

مورد بررسی قرار گیرد. هنگامی که مرکزی اطلاع رسانی بتواند به نیازهای اطلاعاتی

استفاده کنندگان پاسخ گوید در واقع به هدف خود نزدیک شده است. بنابراین

پس بردن به این نیاز است و با کمک مراعاتی مراجعین، نیازهای اطلاعاتی آنها را

تجزیه و تحلیل کرد و بر اساس یافته ها ، اطلاعات و استناده کنندگان را طبقه بندی کرد .

کسب تحقیقات و توسعه در زمینه دکومانتاسیون و اطلاع رسانی :

با توجه به پیشنهاد یونسکو بر پایه ریزی اصول نظام اطلاعاتی بین المللی ، مرکز ملی

اطلاع رسانی به عنوان یگانه موسسه ملی بایستی در سطح ملی و اتحادیه ها و امکاناتی ،

پژوهشهای اساسی در زمینه علم اطلاع رسانی را انجام دهد . مرکز ملی اطلاع رسانی

باید بمنزله يك سازمان قادر به حل مسائل نظری و عملی بپردازد تا بتواند مشکلات مربوط

به نیازمندیهای اطلاعاتی ، هم آهنگ نمودن نظام مراکز اطلاع رسانی ، تدوین زبان

پژوهشی اطلاعاتی و توسعه آن (واژه نامه ها) را حل نماید و در جستجوی روشهای باغد

که کارتریه ، آماده سازی ، ذخیره سازی ، بازیابی و تبادل اطلاعات را از نظر اقتصادی

مشرون به صرفه میسازد .

آسراه نمائی ، برنامه ریزی ، هماهنگی و نظارت بر نظام ملی اطلاعات :

مرکز ملی اطلاع رسانی بایستی با کمک واحد دولتی مربوطه و تالیف زیرار برعهده گیرد

نظارت بر برنامه ریزی ها نمائندگی که در آینده بسیار نزدیک تاسیس خواهد شد ،

آرزیابی و توسعه نظام اطلاعاتی و دکومانتاسیون که مورد برنامه های طویل المدت ،

برنامه ریزی و کنترل خدمات اطلاعاتی در سطح ملی متناسب با چهارپوب برنامه های

اقتصادی کشور به منظور رفع نیازمندیهای گروه خاص مصرف کننده

۲- تربیت متخصصین

مرکز ملی اطلاع رسانی باید فعالیتهای برنامه های آموزشی مربوط به بهبود کیفیت کار

در کومانتهاسیون و اطلاع رسانی را در سطح مملکت سازمان داده و هماهنگ سازد • بدین

منظور باید کارکنان سازمانهای اطلاع رسانی تحت آموزش مستمر قرار گیرند • این آموزش

نیاید بداخل کشور محدود گردد بلکه باید از برنامه های آموزشی در سطح جهانی نیز

استفاده شود • مرکز ملی اطلاع رسانی با همکاری وزارت آموزش و پرورش و مدارس عالی

و دانشکده های فنی و سایر موسسات داخلی و خارجی میتواند راه را برای انجام این

مقاصد هموار سازد • اقداماتی که بعد از کارآموزی و آموزش بیشتر متخصصین انجام

میگیرد باید بنحوی باشد که :

۱- کارکنان سازمانهای اطلاع رسانی بتوانند به خوبی از عهده و تالیف خویش

و حوزه فعالیتهای خود برآیند و نیز بتوانند به نحو کامل نظام اطلاعات ملی

را اداره نمایند •

— جدید ترین و تازه ترین اطلاعات فنی و اقتصادی و نیز تجارب و روشهای

علمی جدید ، در اختیار علاقمندان قرار گیرد

— حداکثر استفاده از منزه های متفکر و دانشمندان و مهندسان بعمل آید .

0. همکاری های بین المللی

بخش مهمی از همکاری های بین المللی که در زمانی که از تشریف رفت در یک سطح تشرار

دارند یا در سطوح مختلفی قرار می گیرند ، همکاری علمی و فنی است . از طریق این

همکاری ها مبادله اطلاعات علمی و فنی و تجارب حاصله و حمایت های فنی میسر می گردند .

مرکز ملی اطلاع رسانی بمنزله یک واحد مرکز ، بایستی همکاری های بین المللی را در سطوح

دو وجهی جانبه به عهده بگیرد . همکاری های بین المللی می تواند در زمینه مبادله اطلاعات

علمی و عرصه نمودن تجربیات حاصله در زمینه کاربرد کوانتاسیون باشد . بمنظور استفاده

از امکانات سازمان های بین المللی و تجارب آنان در این زمینه لازم است بایونوسکوپو ،

فدراسیون بین المللی دکوانتاسیون¹ (F I D) ، فدراسیون بین المللی انجمن ها

و موسسات کتابداران² (I F L A) و سازمان توسعه و ترقی سازمان مال متحصص

1- International Federation For Documentation (F.I.D.)

2- International Federation of Library Associations & Institutions

(IFLA)

۱) (UNIDO) همکاری، مستمر برقرار گردد •

الف ایجاد کتابخانه تخصصی

هنگامی مرکز ملی اطلاع رسانی میتواند ادعا کند و تأیید خود را به نحو احسن انجام میدهد که دارای يك کتابخانه تخصصی باشد • در این صورت کتابخانه میبایستی جزء لا ینفك مرکز ملی اطلاع رسانی محسوب شود • در ضمن ترویج می شود که علاوه بر مرکز ملی اطلاع رسانی، هر يك از مراکز دارای موجود نیز دارای چنین کتابخانه ای باشند •

مجموعه مواد و منابع کتابخانه تخصصی مرکز ملی اطلاع رسانی بایستی بویژه نوعتجات فنی مربوط به علوم اطلاع رسانی باشد و در کنار این مجموعه، آثار استاندارد علمی و منابع آماری مربوط به حوزه فعالیتها و علمی مرکز ملی اطلاع رسانی نیز را بگیرد • و تأیید کتابخانه تخصصی مشتمل بر ترویج، سفارش، جمع آوری، ذخیره و امانت مطالب مذکور و کمک و راهنمایی استفاده کنندگان است •

1- United Nation Industrial Development Organization (UNIDO)

اهداف مرکز ملی اطلاع رسانی در ایران

در شرایط فعلی که کشور ایران در صدد کسب استقلال علمی و فنی و قلم وابستگی های اقتصادی است تا بدینال آن بتواند تمامی مستقل و غیر وابسته را پایه ریزی نماید کسب پژوهش در رشته هایی که کسب استقلال علمی و فنی و اقتصادی را تسریع میکند باید جدی گرفته شود و از آنجا که عدم هماهنگی، دوباره کاری و عدم سیاست تحقیقاتی مشخص و روشن از مشکلات اساسی این امر می باشد ایجاد یک مرکز ملی تحقیقات بمنابر تشویق توسعه، تقویت و هماهنگی نمودن تحقیقات علمی و فنی در کشور و از یابی تحقیقات و تعیین اولویتهای تحقیقاتی و نیز تمرکز و ادغام سازمان و بودجه، موسسات تحقیقاتی (شامل مراکز، سازمانها، بنیادهای و نهان تحقیقاتی) در کلیه زمینه های علمی و فنی و همچنین استفاده موثر از امکانات تحقیقاتی کشور و تشویق، حمایت محققان و مخترعان ایران و کاربرد نتایج تحقیقات و اختراعات و کوشش در ایجاد و انتقال تکنولوژی مورد نیاز و متناسب با شرایط فرهنگی جامعه اسلامی و انقلابی ایران پیشنهاد گردیده است.

از وزارت فرهنگ و آموزش عالی، معاونت پژوهش های علمی و سرپرستی توسعه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی، «انجام تحقیقات کشور (توران، ۱۳۱۰)، ص ۷۳»

اصل عمده و اساسی انجام و پیشرفت فعاليتهاي پيش بيني شده براي اين مرکز ،
 اصلي دسترسي به اطلاعات است اما جريان انتقال دانش و اطلاعات در ايران نيز همواره با
 مشکلات فراواني روبرو بوده است . در سالهاي گذشته به منظور هموار ساختن جريان اطلاعات
 علمي فعاليتهاي از جانب برخي از سازمانها با تشكيل مراکز مدارك و اطلاعات در رشته هاي
 ارزشمند صورت پذيرفته است . اين امر با اينكه دليل عدم شناخت صحيح و كافي از نيازهاي جامعه
 نداشته ن خدمتي مناسب و روشن نبودن سياست تحقيقاتي ، فعاليتهاي كه در اين
 زمينه انجام گرفته به صورت پراكنده و بدون ارتباط با يكديگر بوده و به ناپايداري آنها
 و دوباره كاريهاي همراه بوده است و در نتيجه نمره و بازدهي مطلوبي كه از اينها پيچين
 مراکز انتقال ميرفت بدست نيامده است .

در حال حاضر با توجه به اهداف و اهدافي كه براي مركز ملي تحقيقات به عنوان ارگان علمي
 براني ماهنگي فعاليتهاي پژوهشي در سطح كه ورد رعا گرفته شده است بايجاد مركز ملي
 اطلاع رساني به منظور شناخت نيازهاي اطلاعاتي مستقيل و زمينه ها و پژوهشي ارتباط با
 سياست ملي ، توسعه اقتصادي واجتماعي و كنترل و پيروي از نيازهاي ضروري واجتماعي
 ناپذير است . اين مركز كه نقش ماهنگ كننده خدمات اطلاعاتي را در سطح ملي به عهده خواهد
 داشت بايد بگونه تالاسيت فعاليتهاي اطلاعاتي و فن را در تمام سياست ملي ، توسعه

اقتصادی و برنامه های ملی انتقال تکنولوژی روشن سازد و استفاده کنندگان خدمات اطلاعاتی در نظام سلوچ از جمله دولت را از طریق مختلف، از قبیل وسایل ارتباط جمعی، «اینترنت» سخنرانیها، ایجاد نمایه گاه ها، نشریات تبلیغاتی (بروشور، اطلاع نامه و غیره) با نقش این خدمات در توسعه ملی آشنا نماید.

باین ترتیب مرکز مذکور میتواند نقش کانون ملی اطلاعات را در نظام اطلاعاتی کشور نیز ایفا نماید و با توجه به این نقش، «ماده ترین هدف این مرکز کوشش در جهت ایجاد یک نظام اطلاعاتی و هماهنگ نمودن خدمات اطلاع رسانی کشور است تا امکانات گردآوری آخرین اطلاعات درباره فعالیتها، پژوهش و تازه های علمی و فنی در داخل و خارج کشور و آگاه ساختن سریع متخصصان از این یافته ها فراهم گردد.

از میان و تأیید که «یونی سیست» برای چنین ارگانی در نظر گرفته است و این زیر برای این مرکز پیشنهاد میشود.

اسلام بتوضیح است که هیچ برنامه ای تأیید «یونی سیست» نمیتواند یک شروع کلی برای برنامه ریزی خدمات اطلاعاتی ارائه دهد بلکه «یونی سیست» از این انتشار بخواهد و راه نامه اهداف اساسی خدمات اطلاعاتی را توضیح میکند تا از بین آنها موارد مورد نیاز به توجه به سیاستهای ملی انتخاب شود.

۱- برنامه ریزی و تنظیم سیاست اطلاعاتی بعد از ور هم آهنگی با سیاستهای علمی و

تحقیقاتی کشور

۲- پیش بینی خدمات ملی اطلاع رسانی بر اساس اولویتهای سیاست تحقیقاتی کشور

و قابل گسترش برای برآوردن نیازهای اطلاعاتی آینده

۳- هم آهنگ نمودن نظامهای اطلاع رسانی کشور جهت تسهیل مبادله اطلاعات

علمی

۴- تشکیل دوره های آموزش دکومانتاسیون جهت تربیت نیروی انسانی متخصص

۵- ایجاد توسعه همکاری با سازمانهای بین المللی جهت تبادل اطلاعات

آنچه در بالا ذکر شد خطوط اصلی و کلی کلر را مشخص میکند و تعیین دقتی و ضایعات نیازمند

تعیین اولویتهای تحقیقاتی و خط مشی سیاست جامع تحقیقاتی کشور است

Islamic Republic Of Iran
Ministry Of Culture and Higher Education

An Outline of Information Systems in Iran and Some Other Countries

Part III

**Recommendations of International Organizations On
Aims and Objectives of National Information Systems**

Tehran

IRANIAN DOCUMENTATION CENTRE

1982